

Výroční zpráva 2022

Akademická knihovna

Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Obsah

1 ÚVOD.....	3
2 Základní údaje	4
2.1 Organizační struktura	5
2.2 Knihovní rada.....	5
3 Fondy.....	7
3.1 Knihovní fond AK JU	8
3.2 Knihy.....	8
3.3 Revize a vyřazování	8
3.4 Periodika.....	9
3.5 Elektronické informační zdroje	9
3.6 Přístup k EIZ.....	10
3.7 Statistiky využívání EIZ	10
3.8 Fondy dílčích knihoven.....	12
3.9 Knihovna FROV	12
3.10 Rakouská knihovna.....	12
3.11 Fondy KBP.....	14
4. Výpůjční služby a návštěvnost	15

4.1 Návštěvnost.....	16
4.2 Výpůjčky	16
4.3 Meziknihovní výpůjční služba (MVS).....	17
5 Informační vzdělávání uživatelů a podpora studia	18
6 Správa knihovního systému Aleph a IT	20
6.1 Informační technologie	21
6.2 Správa knihovního systému	21
7 Různé.....	22
7.1 Zpětná vazba od uživatelů.....	23
7.2 Vzdělávání knihovníků.....	23
7.3 Uskutečněné akce knihovny.....	24
7.4 Členství a spolupráce	27
7.5 Spolupráce na projektech	27
7.6 Prodejna skript a e-shop	28
8 Přílohová část.....	29
8.1 Statistiky knihoven JU za rok 2022	30
8.2 Obrazové přílohy	35

1 ÚVOD

V roce 2022 se knihovna po dvou letech omezeného provozu v důsledku epidemiologických opatření vrátila k běžné provozní době na všech pobočkách. Kromě plnění úkolů souvisejících s poskytováním knihovnických a informačních služeb, řešila Akademická knihovna JU (AK JU) i řadu dalších odborných zadání.

Stejně jako v předchozích letech bylo důležité zajištění elektronických informačních zdrojů (EIZ) pro podporu studia, výuky a vědeckého výzkumu na Jihočeské univerzitě (JU). Nákupy EIZ byly zajištěny převážně centralizovaně prostřednictvím projektu CzechELib. Na konci roku 2022 byly zároveň sjednány nové smlouvy na nákup EIZ pro období 2023+ pod novým projektem NCIP VaVal (Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací). Uživatelé AK JU mohli využívat také nekonsorciální oborové zdroje a další nástroje k EIZ. Měli zajištěn přístup k českým i zahraničním knihám na platformě ProQuest Ebook Central a ke kolekci 25 elektronických knih od společnosti Emerald. Pokračoval přístup do elektronické knihovny časopisů EZB, discovery systému EBSCO Discovery Service a k citačnímu manažeru CitacePro. Na podporu efektivního využívání databází a nástrojů k nim AK JU zorganizovala vzdělávací akce pro jejich uživatele, tedy studenty a akademické pracovníky JU.

Koncem roku se konal další ročník dobročinné sbírky Srdce za knihu. Prodejem knih se vybrala částka 44 700 Kč. Celá částka byla věnována centru ARPIDA, se kterým AK JU dlouhodobě spolupracuje.

V rámci projektové činnosti AK JU participovala na řešení projektu CRP 18+ Podpora blended learningu vysokoškolskými knihovnami (služby, zdroje, procesy). Knihovna se v roce 2023 plánuje zaměřit na obnovu zastaralého a nefunkčního vybavení studoven.

2 Základní údaje

2.1 Organizační struktura

Obecné začlenění AK JU do struktury JU je specifikováno v opatření rektora Organizační řád Rektorátu JU. Akademická knihovna JU je vnitřně členěna na další pracoviště a útvary. V roce 2022 byla její organizační struktura následující:

- Útvar správy knihovního systému a informačních technologií
- Útvar informačních služeb a podpory studia
- Útvar doplňování a zpracování fondu
- Útvar výpůjčních služeb a ochrany fondu
- Pobočka FROV
- Sekretariát ředitelky AK JU
- Prodejna skript

V rámci AK JU také působí Knihovna biologických pracovišť AV ČR (dále jen KBP), která je organizačním útvarem Biologického centra AV ČR (dále jen BC AV ČR). Vzájemný vztah AK JU a KBP je upraven Smlouvou o spolupráci při zajišťování knihovnických služeb¹.

2.2 Knihovní rada

Knihovní rada (dále jen KR) je stálým poradním orgánem rektora JU pro oblast informačních zdrojů. Funkci předsedy KR od roku 2021 zastává prorektor pro vědu a výzkum doc. Luděk Berec.

Setkání KR se konalo 1. 6. 2022 a byly na něm prezentovány aktuální informace k zajištění elektronických informačních zdrojů (EIZ) pro období 2023 – 2027 a výsledky dotazníkového šetření provedeného mezi studenty. Dále byl vedoucí knihovny J. P. Ondoka, Evou Křížkovou, přednesen příspěvek o spolupráci akademických pracovníků a knihovníků

¹ <https://www.lib.jcu.cz/images/LIB/dokumenty/knihovni-dokumenty/ak-smlouva-ju-bc-avcr.pdf>

v prostředí akademických knihoven. Diskutovalo se o také o profilování a budování knihovnických fondů a o obsahové probírce.

Ve složení KR nastala změna člena zastupujícího KBP. Dosavadní členku, Irenu Treybalovou, která odešla do zaslouženého důchodu, nahradil ve funkci František Vorel.

Složení KR k 31. 12. 2022

Předseda:

doc. Ing. Luděk Berec, Dr., prorektor pro vědu a výzkum

Členové:

doc. Ing. Kamil Pícha, Ph.D. (EF)

Ing. Jaromír Kadlec, Ph.D. (ZF)

Mgr. Kateřina Drsková, Ph.D. (FF)

Mgr. Vlastimila Ptáčnicková, Ph.D. (ZSF)

Bc. Jan Lassner (FF - student)

Ing. Helena Vorlová (AK)

Ing. Antonín Kouba, Ph.D. (FROV)

Mgr. Jana Kubíková (AK)

PhDr. Ivana Šimková, Ph.D. (PF)

RNDr. Petr Švácha, CSc. (BC AV ČR)

Ing. Rudolf Vohnout, Ph.D. (PřF)

Mgr. František Vorel (BC AV ČR)

Ing. Eva Křížková (TF)

3 Fondy

3.1 Knihovní fond AK JU

Doplňování fondu je realizováno průběžně v součinnosti s pedagogy a vědeckými pracovníky. Zejména je dbáno na zabezpečení studijních oborů literaturou na základě požadavků pracovišť univerzity. Hlavním cílem doplňování fondu je zajištění dostatečného počtu titulů z oborového profilu univerzity. Z finančních prostředků jednotlivých fakult, kateder a ústavů je pořizována především oborově zaměřená literatura. Z rozpočtu knihovny je hrazena převážně všeobecně zaměřená literatura a multioborové zdroje. Takto byly zajištěny nákupy tištěných knih a periodik, které jsou umístěny v budově AK JU a nákupy elektronických informačních zdrojů včetně e-knih. V menší míře byl fond knihovny doplňován dary.

3.2 Knihy

Ke dni 31. 12. 2022 knihovní fond čítal celkem 373 086 fyzických knihovních jednotek a 520 e-knih. Roční přírůstek fondu činil celkem 3 234 fyzických jednotek a 28 e-knih. Statistické údaje o stavu fyzických jednotek od roku 2018 do roku 2022 jsou podrobněji uvedeny v přílohové části.

V katalogu knihovny jsou evidovány též elektronické verze vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP), které se ale již nezapočítávají do celkového přírůstku fondu.

3.3 Revize a vyřazování

Také v roce 2022 v knihovně pokračovala průběžná fyzická a obsahová revize fondu. Fyzickou revizí prošlo celkem 149 710 svazků. Revidována byla vybraná část fondu AK JU umístěná ve volném výběru, dále fond KBP, fond Rakouské knihovny a fond Švýcarské knihovny.

Vyřazování dokumentů probíhalo v souladu s novým Metodickým pokynem k obsahové probírce fondu AK JU a vyřazování dokumentů z fondu AK, který byl vytvořen na základě podnětů a požadavků Knihovní rady JU. Vyřazené dokumenty nabízela knihovna na svých webových stránkách případným dalším zájemcům v souladu se zákonem 257/2001 Sb. (knihovní zákon).

3.4 Periodika

Akvizice českých i zahraničních periodických dokumentů probíhala po celý rok bez potíží. Celkem bylo pořízeno 425 periodik, z toho 405 v tištěné verzi a 20 v elektronické podobě, v hodnotě cca 78 000 Kč (nezahrnuje periodika v různých databázích).

3.5 Elektronické informační zdroje

Pro podporu pedagogické a vědecké činnosti na JU zajišťuje knihovna přístup do elektronických informačních zdrojů (EIZ).

V roce 2022 pokračovala JU v zapojení do projektu CzechELib, jehož hlavním úkolem bylo zajištění přístupu do vybraných oborových a multioborových databází. Konsorciální přístup byl pro JU zajištěn do následujících databází: Academic Search Complete, ATLA Religion Database with ATLA Serials, BioOne Complete, Classiques Garnier Numéroque, vybraných kolekcí JSTOR Arts and Sciences, Ovid Emcare with Ovid Nursing Full Text+, Oxford Journals Online STM, Literature Online, Patria Plus, ProQuest Central, ScienceDirect, SpringerLink Journals a Wiley Online Library Journals, a k zásadním citačním databázím a analytickým nástrojům (Web of Science, Scopus a InCites). Nově byl z projektu CzechELib pořízen přístup do kolekce elektronických knih Bookport a k přírodovědně zaměřenému časopisu Nature ISME Journal.

Projektová podpora pro EIZ byla 50 % z celkové ceny zdroje, bibliometrické databáze Web of Science, Scopus a analytický nástroj InCites měly podporu 70 %. Fyzická realizace projektu byla ukončena 31. 12. 2022. Od roku 2023 bude CzechELib součástí navazujícího projektu Národního centra pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (NCIP VaVal), hrazeného ze státního rozpočtu. Z tohoto důvodu bylo potřeba po dohodě s fakultami JU vytvořit nové portfolio EIZ pro období 2023-2027. Nová Rámcová smlouva o centralizovaném zadávání byla uzavřena mezi JU a Národní technickou knihovnou dne 15. 7. 2022. Smlouva pro období 2023+ již zahrnuje prvek Open Access publikování. Jedná se například o transformační smlouvy typu Read and Publish, které u vybraných vydavatelů umožní bezplatné či zvýhodněné publikování

v hybridních či otevřených časopisech. V období 2023–2027 je již počítáno s postupným poklesem podílu podpory ze státního rozpočtu, proto se od roku 2024 bude relativní výše podpory každým rokem snižovat o 2,5 procentního bodu oproti předchozímu roku. Další položkou rozpočtu jsou nekonsorciální zdroje, nástroje a služby k nim.

3.6 Přístup k EIZ

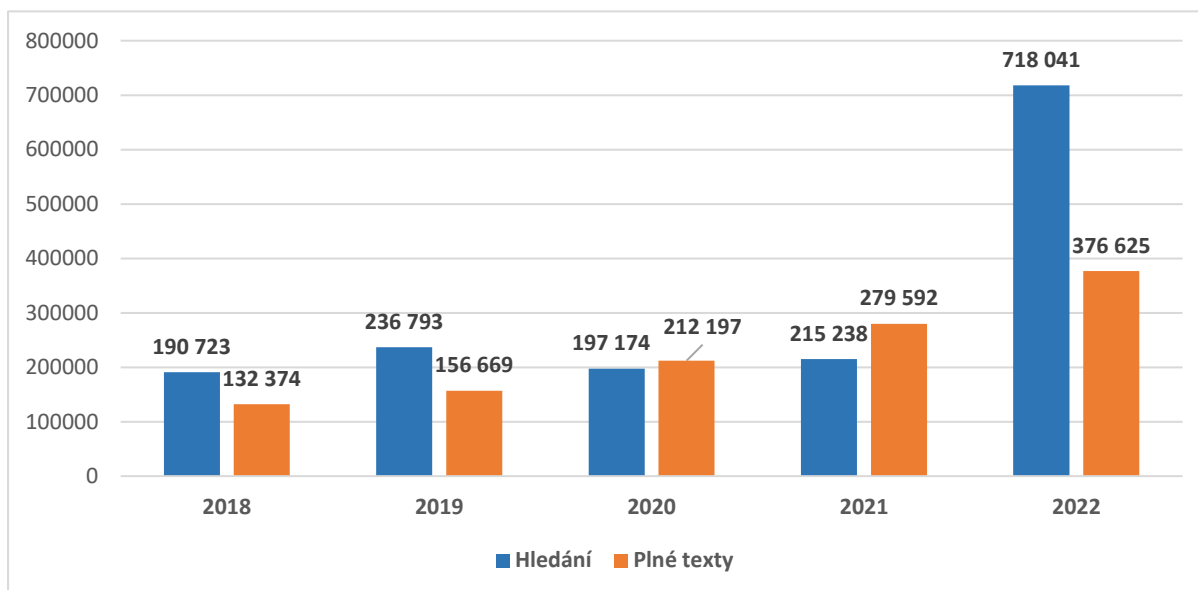
Seznam všech EIZ pořízených knihovnou je umístěn na internetové adrese <https://www.lib.jcu.cz/cz/katalog-2>. Poskytuje nejen přístupové linky, ale zároveň informace o obsahu EIZ a jejich aktuálních změnách, případně nabídky zkušebních přístupů do databází. V průběhu roku 2022 byl portál pravidelně udržován a umožňoval tak svým uživatelům bezproblémový přístup k předpláceným e-zdrojům.

Správu elektronických informačních zdrojů zajišťuje Útvar informačního vzdělávání a podpory studia, který se stará o jejich administrativu, o komunikaci s dodavateli a řešení problémů s přístupem. Dále také zajišťuje propagaci EIZ směrem k uživatelům.

3.7 Statistiky využívání EIZ

Statistiky využívání EIZ pořízených knihovnou jsou průběžně sledovány. V rámci projektu CzechELib má knihovna přístupný systém CELUS, který slouží ke sledování využitosti jednotlivých databází. Využívání elektronických zdrojů stále vykazuje růst. Mezi již tradičně nejvíce využívané zdroje patří citační databáze Web of Science následovaná multioborovou plnotextovou databází ProQuest Central. V databázích pořízených v rámci projektu CzechELib bylo v roce 2022 provedeno 718 041 hledání a zobrazeno 376 625 plných textů.

Využívání databází v CzechELib 2018 - 2022 (výstup ze systému CELUS)

Mimo konsorcium CzechELib měli uživatelé zajištěn přístup k českým i zahraničním knihám na platformě ProQuest Ebook Central, k elektronické knihovně časopisů EZB, discovery systému EBSCO Discovery Service, který umožňuje souběžné vyhledávání ve více zdrojích přes jedno rozhraní. Na základě smlouvy s Národní knihovnou ČR využívá knihovna přístup ke službě Národní digitální knihovna – Díla nedostupná na trhu (NDK – DNNT). K dispozici je přibližně 180 000 digitalizovaných svazků. Již devátým rokem pokračoval přístup k citačnímu manažeru Citace PRO Plus, který je studentům a zaměstnancům JU dostupný v rámci univerzitní počítačové sítě. Citační manažer umožňuje export citací do nejčastěji používaných citačních stylů (např. ČSN ISO 690, Chicago, Harvard, MLA, IEEE, CSE atd.), má přímé propojení s MS Word a podporuje mnoho dalších funkcí, které zjednodušují práci s používanými zdroji.

3.8 Fondy dílčích knihoven

3.9 Knihovna FROV

Vodňanská pobočka poskytuje informační a knihovnické služby zejména studentům a zaměstnancům Fakulty rybářství a ochrany vod JU, ale i široké odborné veřejnosti. Spravuje unikátní specializovaný fond dokumentů o velikosti 20 tisíc knihovních jednotek z oboru rybářství, hydrobiologie, ichtyologie, akvakultury a příbuzných věd. Fond monografií je systematicky budován od roku 1921. Knihovna sídlí v přízemí hlavní budovy Fakulty rybářství a ochrany vod JU ve Vodňanech. V knihovně je jedno studijní místo s přístupem do knihovního katalogu a online databázi předplacených Jihočeskou univerzitou. Čtenáři ve studovně najdou aktuální tištěná periodika, příruční fond, sbírku dizertací a kompletní sbírku Metodik a Bulletinu VÚRH Vodňany.

V roce 2022 v knihovně probíhala běžná agenda. Kromě obvyklých činností se knihovna věnovala obsahové revizi fondu, a to především z důvodu rychle se zaplňujících skladových prostor. Duplicitní a neprofilové tituly budou nabídnuty ve standardním řízení jiným knihovnám, případně vyřazeny.

3.10 Rakouská knihovna

Rakouská knihovna v Českých Budějovicích funguje již od roku 1993. Rakouská knihovna se nachází ve 2. poschodí Akademické knihovny JU na vyčleněných regálech. Rakouské knihovny zprostředkovávají veřejnosti rakouskou literaturu a informace o Rakousku. Rakouská knihovna v Českých Budějovicích je jednou z osmi Rakouských knihoven v České republice. Rakouské knihovny zřizuje a podporuje rakouské Ministerstvo pro evropské a mezinárodní záležitosti po dohodě s příslušnou institucí české strany. V roce 2022 proběhla fyzická revize fondu Rakouské knihovny a zrevidováno bylo 7 759 svazků.

V rámci Rakouské knihovny byly v uplynulém roce uspořádány dvě výstavy. V termínu od 22. 2. do 31. 3. 2022 byla v prostorách Rakouské knihovny ve 2. patře Akademické knihovny

představena výstava „Gustav Klimt. Průkopník moderny“. Výstava pojednávala o životě a díle Gustava Klimta (1862-1918), významného rakouského secesního malíře, výtvarníka a umělce s českými kořeny. Na 15 panelech bylo možné seznámit se s Klimtem samotným, v širším kontextu pak také s tehdejší politikou a kulturním životem či dalšími významnými osobnostmi a jejich díly. Výstava byla k dispozici v českém a německém jazyce. V letních měsících se konala výstava "Kurt Kaindl. Cesty po zemi nikoho / Reisen im Niemandsland". Výstava byla ke zhlédnutí od 30. 6. do 30. 8. 2022. Na černobílých reportážních fotografiích rakouského fotografa Kurta Kaindla se čtenáři a široká veřejnost mohli seznámit s krajinou, městy a vesnicemi, s lidmi a jejich životem někdejšího česko-rakouského pohraničí po roce 1989. Fotografie vznikly během autorovy padesátidenní cesty podél bývalé železné opony z Lübecku do Terstu.

Výstavy se konaly za podpory Katedry germanistiky Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a byly zapůjčeny Rakouským kulturním fórem v Praze (<https://www.rkfpraha.cz/>).

Výstava „Kurt Kaindl. Cesty po zemi nikoho / Reisen im Niemandsland“

3.11 Fondy KBP

Při zajišťování knihovnických služeb AK JU spolupracuje s KBP. Udržování a financování fondů KBP vyplývá ze Smlouvy o spolupráci při zajišťování knihovnických služeb. Stav fondu KBP je uveden v tabulce v přílohové části.

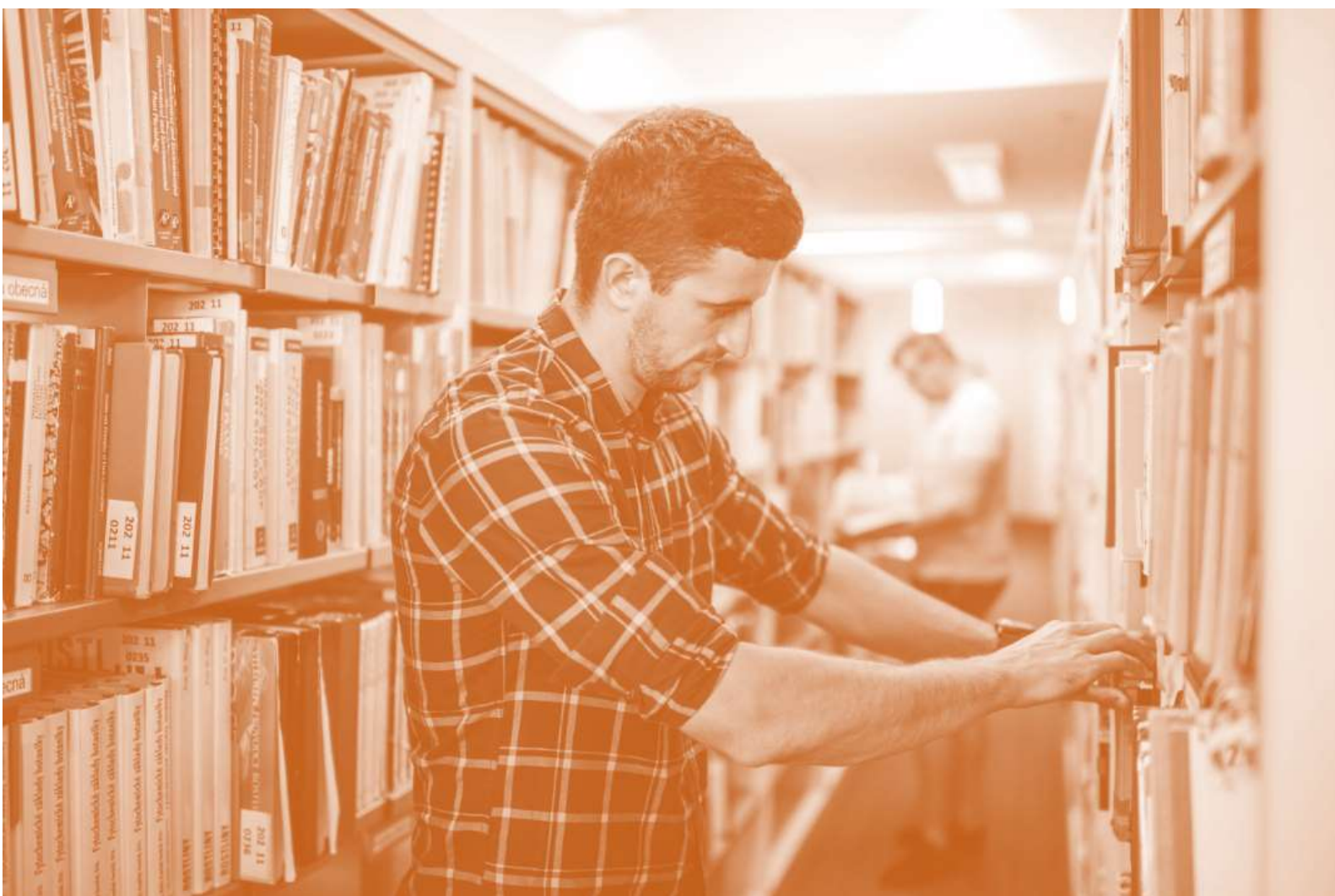
V roce 2022 došlo ke změně na pozici vedoucího KBP. Dosavadní vedoucí knihovny, PhDr. Irena Treybalová, odešla do zaslouženého důchodu. Novým vedoucím knihovny se stal Mgr. František Vorel.

V minulém roce probíhala kompletní revize knihovního fondu v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) a v souladu s prováděcí vyhláškou č. 88/2002 Sb. Za provedení revize děkujeme kolegyni Veronice Kovářkové.

Po pěti letech skončila platnost smlouvy na zajišťování elektronických informačních zdrojů (EIZ) v České republice v rámci projektu CzechELib. V roce 2022 proto bylo nezbytné zjistit, o které EIZ budou mít jednotlivé ústavy BC AV ČR zájem pro roky následující. Pro rok 2023 byly nominovány a následně KBP potvrzeny tyto EIZ:

- Časopis Nature
- Časopis Science
- ScienceDirect Freedom Collection (Elsevier)
- Wiley Read and Publish

4. Výpůjční služby a návštěvnost

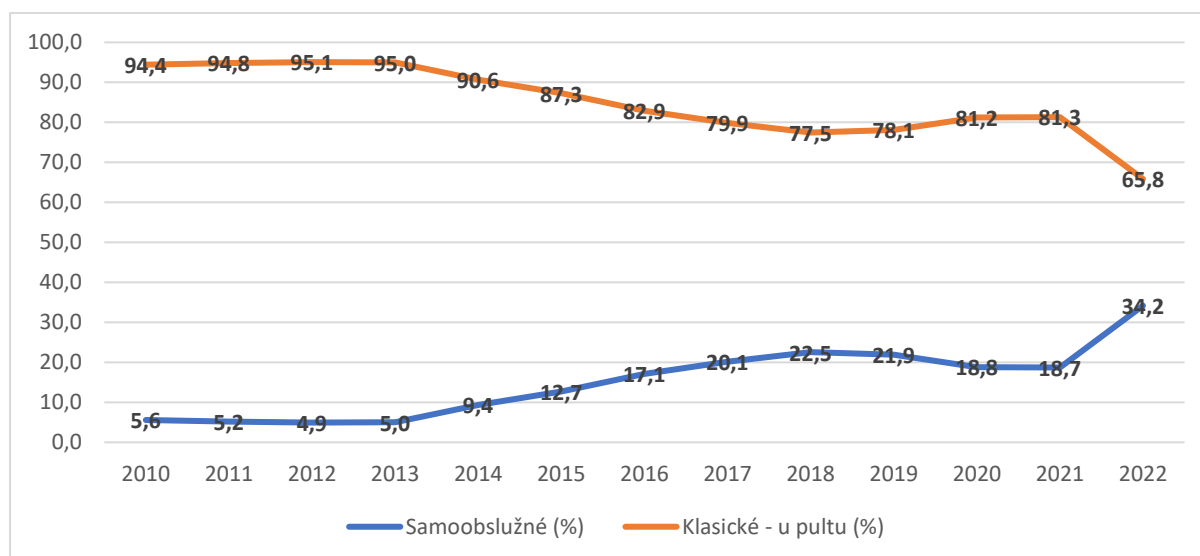
4.1 Návštěvnost

Rok 2022 znamenal po dvou pandemických letech návrat k normálnímu provozu a běžné provozní době. Pro zaměstnance i pro studenty to byl návrat jednoznačně vítaný a bylo možné opět uskutečňovat akce pro uživatele knihovny a plánovat různá vylepšení. Počet návštěvníků knihovny se vyvíjel velice pozitivně a v roce 2022 knihovnu navštívilo celkem 137 026 čtenářů.

4.2 Výpůjčky

V roce 2022 bylo celkem včetně prodloužení realizováno 97 889 absenčních výpůjček, z toho počet prvních výpůjček z fyzického fondu byl 41 669. Neustále se také zvyšuje počet výpůjček provedených samoobslužně. V minulém roce si uživatelé půjčili dokument na samoobslužném výpůjčním zařízení celkem ve 34,2 % případů, o rok dříve to bylo pouze 18,7 % samoobslužných výpůjček.

Podíl počtu samoobslužných a klasických výpůjček od roku 2010 do roku 2022

Výpůjční služby zajišťuje Útvar výpůjčních služeb a doplňování fondu. Pracovníci tohoto útvaru se kromě toho aktivně zapojují do vzdělávacích a propagačních aktivit, na kterých úzce spolupracují s ostatními útvary. V minulém roce se například podíleli na akci Noc vědců. Na

začátku zimního semestru pozvali kolegyně a kolegové čtenáře na seznámení s knihovnou včetně malého pohoštění. Akce nesla název „Osladte si s námi začátek semestru“. Pro značný úspěch se akce opakovala v prosinci pod názvem „Vánoční čaj v knihovně“. Během roku bylo ve výpůjčních prostorách v 1. patře instalováno přes 20 tematicky zaměřených knižních výstavek.

Kromě běžné práce s uživateli knihovny řešil Útvar výpůjčních služeb a doplňování fondu změnu umístění některých knihovnických jednotek. Během letních měsíců byla provedena revize a kontrola české beletrie. Na začátku zimního semestru byly zprovozněny v přízemí knihovny šatní skříňky pro čtenáře. Pracovníci ve výpůjčních službách se věnují také péči o zpříjemnění prostředí knihovny a interiér knihovny zdobí sezónní výzdobou dle ročních období.

Plány pro rok 2023

- Na konci letního semestru připravit pro studenty akci „Dostaveníčko s knihou“ (drobné občerstvení, tipy na knižní novinky)
- V létě provést revizi cizojazyčné beletrie a přesun kvalifikačních prací do skladu.
- V prostorách knihovny se čtenáři rádi fotí, proto jsme se rozhodli připravit tematicky zaměřený fotokoutek.

4.3 Meziknihovní výpůjční služba (MVS)

AK JU vyřídila celkem 704 požadavků. Pro uživatele z JU bylo vyřízeno 528 požadavků na výpůjčky knih a kopií článků z jiných knihoven. Partnerským knihovnám jsme z našich fondů poskytli 176 dokumentů. Počet realizovaných MVS za poslední roky klesá, což může být způsobeno lepší dostupností elektronických informačních zdrojů.

5 Informační vzdělávání uživatelů a podpora studia

Služby v oblasti informačního vzdělávání uživatelů zajišťují zejména pracovníci Útvaru informačních služeb a podpory studia. Do vzdělávacích aktivit se však zapojují pracovníci a pracovnice napříč všemi útvary knihovny. Vzdělávací služby jsou poskytovány především studentům, pedagogům a dalším zaměstnancům JU. V menším počtu také veřejnosti.

Stejně jako v minulých letech pořádal útvar informační hodiny pro studenty 1. ročníků JU, kde se studenti seznámili se službami knihovny, orientací v knihovním fondu a se základními možnostmi elektronických informačních zdrojů. Knihovna opět nabízela školení a konzultace, zaměřené na práci s EIZ a citační etiku a personálně se podílela na výuce Bakalářského semináře pro studenty EF JU. Zaměstnanci AK JU také zajišťují výuku předmětu Informační zdroje v přírodních vědách na PŘF JU. V roce 2022 bylo realizováno 85 hodin školení v kurzech a seminářích knihovny. Celkově se kurzů pořádaných knihovnou účastnilo 1 150 studentů. Pracovníci knihovny také uspořádali přednášku o open access publikování a problematice predátorských časopisů v rámci druhé celouniverzitní doktorandské konference, která se na JU konala v prosinci 2022.

6 Správa knihovního systému Aleph a IT

6.1 Informační technologie

V roce 2022 došlo k výměně některých počítačů. Byly přidány nové počítače se speciálním terminálovým přístupem ke službě Národní digitální knihovna – Díla nedostupná na trhu (NDK-DNNT). Uskutečnila se větší revize velkých tiskáren včetně oprav. Také byly provedeny opravy turniketů a přístupové branky pro hendikepované osoby včetně upgrade SW a speciálních úprav pro potřeby AK v rámci komunikace s knihovním systémem. Začala se používat nová velkoformátová inkoustová tiskárna, byly provedeny první výtisky plakátů. V přízemí knihovny byly instalovány uzamykatelné šatní skříňky, pro které se řešilo speciální SW vybavení pro vedení evidence.

V roce 2022 byla pro revizi fondu poprvé využita speciální aplikace, která je v AK JU běžně využívána pro evidenci prezenčních výpůjček. Pro tento účel bylo třeba upravit skripty serverové části. Podobná úprava proběhla i pro knihovnu J. P. Ondoka na TF, kde se tímto způsobem provedla revize celého fondu. Prováděly se větší opravy na webu knihovny.

6.2 Správa knihovního systému

V neposlední řadě se také pracovníci knihovny aktivně zapojili do projektu CARDS (Czech Academic and Research Discovery Services). Záměrem projektu je vytvoření centrální platformy nové generace (PNG) pro efektivní vyhledávání a sdílení všech typů informačních zdrojů. AK JU v současné době používá knihovní systém Aleph, který je již zastaralý a nenaplňuje současné potřeby, zejména pokud jde o správu a využívání elektronických informačních zdrojů. Pracovníci AK JU se zapojili společně s dalšími institucemi do přípravy implementace PNG v rámci pracovních skupin vytvořených za tímto účelem NTK.

Mezi hlavní benefity PNG patří zejména centrální katalogizace, sjednocení slovníků a číselníků a absence duplicit záznamů. To umožní přesné vyhledávání a získávání relevantních a adresných výsledků.

7 Různé

7.1 Zpětná vazba od uživatelů

Chci, aby v knihovně = I wish that the library had

Naši čtenáři mohou reagovat na dění v knihovně také prostřednictvím anonymních dotazů v rámci projektu Chci, aby v knihovně..., na které se knihovnice a knihovníci snaží co nejrychleji odpovídat a problematické situace řešit. V roce 2022 jsme odpovídali na 25 dotazů a dostali i 2 pochvaly.

7.2 Vzdělávání knihovníků

Erasmus+

Od 27. 6. do 1. 7. 2022 byl uskutečněn výjezd v rámci programu Erasmus+ Staff Training Week for Librarians pro knihovníky do knihovny University v Mariboru. Těžištěm týdne bylo představení slovinského knihovnického a informačního systému a představení služeb univerzitní knihovny. Za AK JU vyjel na stáž jeden účastník.

Stáž pod křídly AKVŠ

Akademická knihovna ve spolupráci s AKVŠ pořádala jednu ze Stáží pod křídly AKVŠ. Pro kolegy a kolegyně z jiných knihoven připravila v termínu od pondělí 6. 6. do středy 8.6 2022 stáž na téma Jak dát o sobě vědět aneb knihovník marketákem. Cílem stáže v AK JU bylo poskytnout prostor ke sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe z oblasti marketingu knihoven. Praktickým výstupem ze stáže byl návrh vlastního propagačního materiálu či návrh vlastní marketingové kampaně.

Výjezdní porada AK

V termínu od 15.9. do 16. 9. 2022 pracovníci AK vyjeli na dvoudenní poradu do nedalekých Poněšic. Kromě běžných provozních záležitostí výjezd zahrnoval i odbornou část. Jednotlivé útvary představily svou agendu, řešily se plány do budoucna a byly prezentovány výsledky průzkumu spokojenosti uživatelů.

Školení a semináře

- E-learningový kurz Lepší služby – pořadatel: Katedra informačních studií a knihovnictví MU v Brně.
- Anglický jazyk pro zaměstnance Pre-Intermediate (A2-B1) pro zaměstnance JU.
- Docker - pořadatel Orchitech. Obsah školení: stahování dockerů, správa a vytváření vlastních skriptů a dockerů.
- Přístupnost knihovnických dat - pořádal SKIP. Obsah: přístupnost dat pro hendikepované uživatele.
- Seminář Souborného katalogu ČR (spolupráce knihoven se SK NK) – pořádala NK ČR.
- Průzkum fyzického stavu knihovnických fondů - pořádala NK ČR, Odbor ochrany knihovnických fondů, depozitář Hostivař.
- Preventivní péče v knihovnách – pořádala NK ČR, Odbor ochrany knihovnických fondů, depozitář Hostivař.
- Ambulantní opravy knihovnických fondů - pořádala NK ČR, Odbor ochrany knihovnických fondů, depozitář Hostivař.
- Meziknihovní výpůjční služby – pořadatel NK ČR.
- KAM 2022 – Knihovnická akademie pro manažery, Bořetice, neděle 4. 9. 2022 – úterý 6. 9. 2022. Pořadatel: AKVŠ. Spolupořadatel: Ústřední knihovna Fakulty sociálních studií MU Brno. Téma: Řízení lidí na dálku aneb home office snem nebo noční můrou.
- Bibliotheca Academica 2022, Univerzita Palackého v Olomouci, 17. – 19. října 2022. Pořadatel: AKVŠ. Téma: Proč, jak a pro koho: Dobrý knihovní fond.

7.3 Uskutečněné akce knihovny

Noc vědců: Všemi smysly

V roce 2022 se AK JU opět zapojila do celorepublikové akce Noc vědců. V AK JU mohli návštěvníci zhlédnout Výstavu Kniha všemi smysly, každý návštěvník se mohl nejen podívat,

ale i osahat či očichat vystavené knihy z fondu AK, vyzkoušet si staré psací stroje, pro děti byl připravený jednoduchý kvíz.

Srdce za knihu

Ve dnech 28. 11. – 21. 12. 2022 se v AK JU konal již 4. ročník dobročinné sbírky Srdce za knihu. Prodejem knih se vybrala částka 44 700 Kč. Celá částka byla věnována centru ARPIDA pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením, se kterým AK JU dlouhodobě spolupracuje.

Vánoční soutěž – Sněhulák trochu jinak

V předvánočním čase se na Instagramu uskutečnila soutěž o nejlepšího ručně vyrobeného sněhuláka. O tom nejvíce povedeném výtvoru rozhodovali naši čtenáři.

Stručný soupis instalovaných výstav

Termín	Popis
22. 2.-31. 3. 2022	Gustav Klimt. Průkopník moderny – výstavu zapůjčilo Rakouské kulturní fórum v Praze. Spolupráce: Katedra germanistiky PF JU.
28. 3.-29. 4. 2022	KOMenský v KOMiksu - u příležitosti připomenutí 350. výročí úmrtí J. A. Komenského. Zapůjčeno: Národním pedagogickým muzeem a knihovnou J. A. Komenského v Praze.
22. 2.-31. 3. 2022	Kurt Kaindl. Cesty po zemi nikoho / Reisen im Niemandland. Výstavu zapůjčilo Rakouské kulturní fórum v Praze. Spolupráce: Katedra germanistiky PF JU.
3. 5.-2. 6. 2022	Výstava fotografií „Ukrajina, možná ji tak znáte, možná ji tak už nevidíte“. Autor: Květa Hartmanová.
31. 8.-30. 9. 2022	"Včelařův rok: O životě včel a čím nás mohou včely překvapit?". Pořadatel: Včelařský kroužek při Českobratrské církvi evangelické v Českých Budějovicích s podporou ZO Český svaz včelařů České Budějovice.

Stručný soupis instalovaných výstav

-
3. 10.-31. 10 2022 Nečtu! Poslouchám – výstava u příležitosti vydání stejnojmenné knihy. Autoři výstavy: Klára Smolíková a Lukáš Vavřečka.
-
5. 12.-31. 1. 2023. Výstava Cha cha chá, zasmál se Mordechaj: Veselé putování židovskou historií. Autoři výstavy: Klára a Tobiáš Smolíkovi. Autor ilustrací je Vojtěch Šeda.
-

Tematické mini výstavy knih v roce 2022

Měsíc	Název
leden	Library of America - nejlepší díla americké literatury v originále, Ohlédnutí za rokem 2021 - novinky v naší knihovně, Mezinárodní den vzdělávání, Profesor Milan Nakonečný.
únor	Jan Skácel, Mezinárodní den žen a dívek ve vědě, Docentka Hana Konečná.
březen	Tomáš Garrigue Masaryk, Z pohádky do pohádky, Jan Amos Komenský.
duben	Antoine de Saint - Exupéry - Malý princ, Ceny Magnesia litera, Den Země,
červen	Mezinárodní den trpaslíků
červenec	Tomáš Baťa, Gregor Johann Mendel, Letní knižní doporučení.
srpen	Mezinárodní den koček, Zdeněk Matějček.
září	Mezinárodní den gramotností, Století manželů Zátupkových, Mezinárodní den Alzheimerovy choroby.
říjen	Mezinárodní den zvířat, Den stromů.
listopad	Dušičky, Den válečných veteránů, Mezinárodní den studentstva a Den boje za svobodu a demokracii.

7.4 Členství a spolupráce

AKVŠ - Asociace knihoven vysokých škol

Akademická knihovna je institucionálním členem AKVŠ. Zaměstnanci AK JU se také zapojují do pracovních skupin pro elektronické informační zdroje, Open Science a informační vzdělávání, které pod AKVŠ působí. Důležitou aktivitou AKVŠ je každoroční pořádání konference určené speciálně pro vysokoškolské knihovníky – Bibliotheca Academica.

SKIP - Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

SKIP je profesní a stavovskou organizací knihovníků a informačních pracovníků. Akademická knihovna JU je jejím institucionálním členem. Výhody, plynoucí z členství spočívají především v pravidelném styku a komunikaci s ostatními členy podobných zájmů a obdobných problémů.

7.5 Spolupráce na projektech

Obálkyknih.cz

V roce 2022 pokračovala spolupráce AK JU s projektem Obálkyknih.cz, jehož úkolem je sdružovat různé zdroje informací o dokumentech do jedné webové služby. Během roku 2022 přispěla AK JU skeny 1 472 titulů a 3 067 stran obálek, obsahů a literatury (tabulka 10). V roce 2022 patřila AK JU mezi dvacet největších přispěvatelů ze všech zapojených knihoven v rámci České republiky. Mezi přispívajícími VŠ knihovnami byla na 5. místě v počtu odeslaných stran a titulů. Do projektu je knihovna zapojena od roku 2014.

Projekt Česká knihovna

Česká knihovna je projekt Ministerstva kultury podporující nákup nekomerčních titulů uměleckých děl české literatury, české ilustrované beletrie pro děti a mládež, vědy o literatuře pro veřejné profesionální a vybrané vysokoškolské knihovny. AK JU se do projektu zapojuje již řadu let a každoročně tak získá do fondu knihovny zdarma okolo 30 titulů knih.

CRP18+

Knihovna byla zapojena do projektu CRP Podpora blended learningu vysokoškolskými knihovnami (služby, zdroje, procesy). Projekt byl zaměřen na analýzu služeb, zdrojů a procesů v knihovnách veřejných vysokých škol v kontextu rostoucího rozšíření výuky metodami blended learning.

V rámci projektu byla AK JU zapojena do několika mikrotýmů, ve kterých jsme se zástupci dalších VŠ spolupracovali na společných výstupech. Mezi společné výstupy projektu patřila: analýza existujících předpisů, procesů a služeb knihoven oblasti informační podpory blended learningu, analýza existující praxe českých a zahraničních vysokoškolských knihoven a mapování potřeb klíčových cílových skupin. Dalším společným výstupem byla e-kniha Soubor doporučení směřujících k rozvoji služeb VŠ knihoven. Všechny výstupy byly splněny a projekt byl úspěšně obhájen.

7.6 Prodejna skript a e-shop

Prodejna skript a propagačních předmětů JU i v roce 2022 nabízela prodej univerzitních publikací Nakladatelství JU, skripta jednotlivých fakult a propagační předměty JU. Publikace, skripta a propagační předměty bylo také možné objednávat na e-shopu JU.

8 Přílohová část

8.1 Statistiky knihoven JU za rok 2022

Akademická knihovna JU	
Přírůstek knihovního fondu za rok	3 262
z toho fyzických jednotek	3 234
z toho e-knih v trvalém nákupu	28
Knihovní fond celkem	373 606
z toho fyzických jednotek	373 086
z toho e-knih v trvalém nákupu	520
Počet odebíraných titulů periodik fyzicky	405
Počet odebíraných periodik elektronicky	20
Počet absenčních výpůjček (včetně prodloužení)	97 889
Počet registrovaných uživatelů	11 887
Počet studijních míst	568
Počet svazků ve volném výběru	196 163
KBP	
Přírůstek fondu za rok	460
Knihovní fond celkem	67 246
Rakouská knihovna	
Přírůstek fondu za rok	70
Knihovní fond celkem	7 765
Knihovna J. P. Ondoka (TF)	
Přírůstek fondu za rok	651
Knihovní fond celkem	51 541
Počet odebíraných titulů periodik	56
Počet absenčních výpůjček (včetně prodloužení)	16 860
Počet studijních míst	24
Počet svazků ve volném výběru	31 442

Stav knihovního fondu AK JU v období 2018-2022

Akademická knihovna	2018	2019	2020	2021	2022
Přírůstek fyzických jednotek	7 344	6 711	3 766	4 318	3 234
Knihovní fond celkem	364 936	371 027	370 014	370 799	373 086

Úbytek knihovního fondu v období 2018–2022

Akademická knihovna	2018	2019	2020	2021	2022
Úbytky knihovních jednotek	433	620	4 779	3 533	947

Vývoj stavu fyzicky odebíraných periodik

Akademická knihovna	2018	2019	2020	2021	2022
Počet odebíraných titulů periodik v tištěné verzi	430	423	416	414	405

Informační vzdělávání uživatelů v období 2018-2022

Informační vzdělávání	2018	2019	2020	2021	2022
Počet přednášek	40	80	66	60	85
Účastníků	806	1 341	793	1 450	1 150

Počty zpracovaných titulů a stránek v rámci projektu Obálkyknih.cz

Příspěvek AK JU do databáze	2018	2019	2020	2021	2022
Tituly	1 905	1 851	1 582	1 988	1 472
Stránky	4 015	3 936	3 812	4 653	3 067

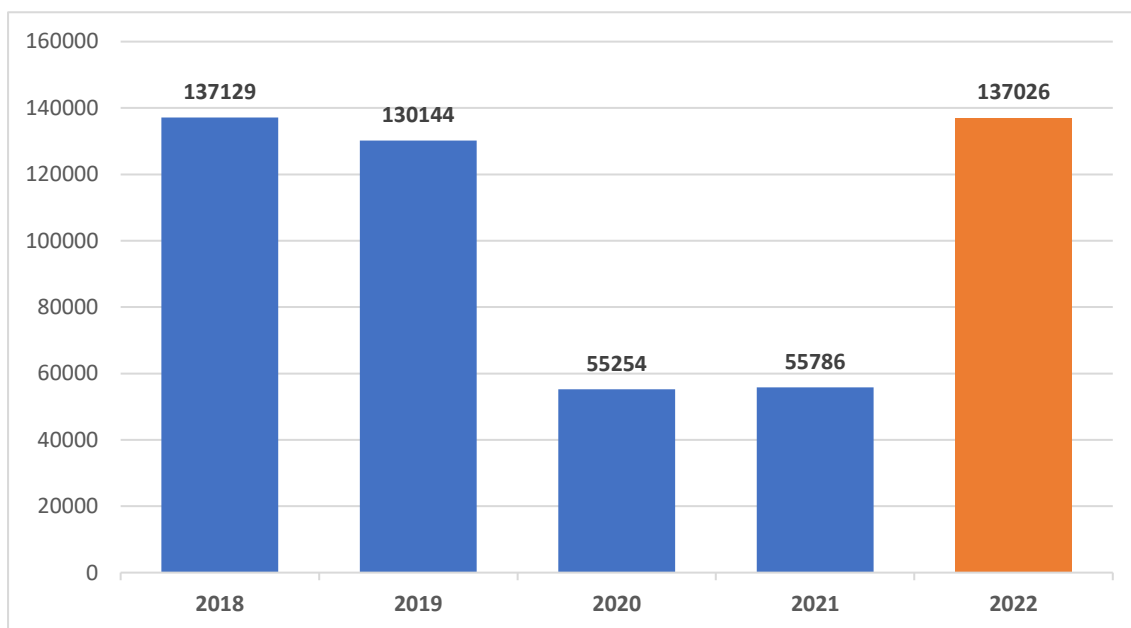
Statistika fondu Rakouské knihovny

Rakouská knihovna	2018	2019	2020	2021	2022
Přírůstek fondu za rok	126	100	84	112	70
Knihovní fond celkem	7 416	7 516	7 600	7695	7 765

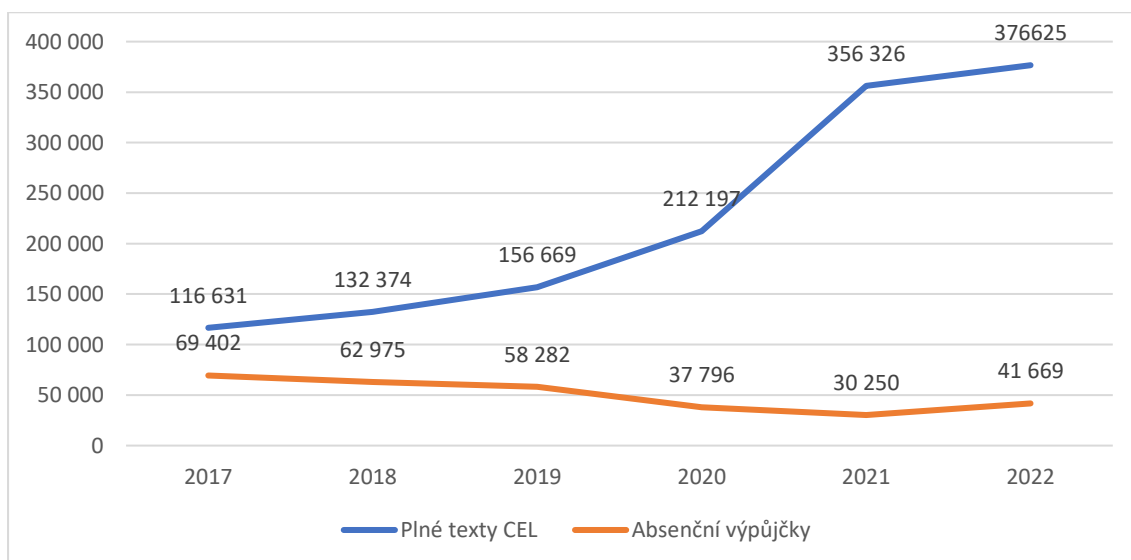
Statistika fondu KBP v období 2018-2022

KBP	2018	2019	2020	2021	2022
Přírůstek fondu za rok	4 361	321	829	1413	460
Knihovní fond celkem	64 703	64 970	65 450	66 816	67 246

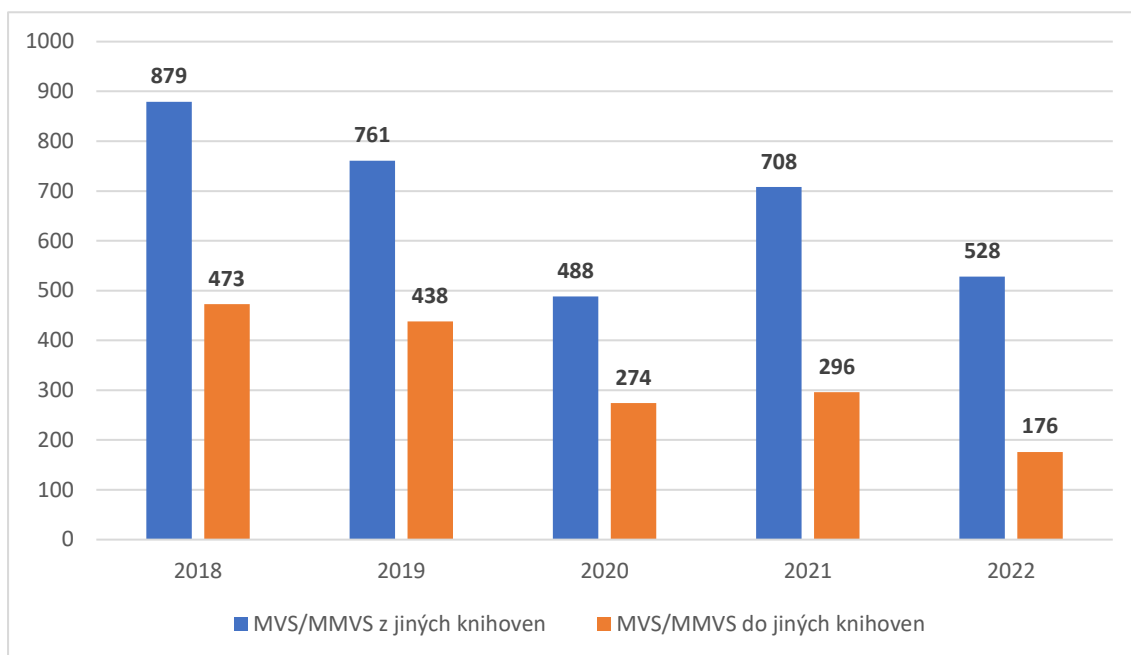
Počet návštěvníků AK JU v období 2018-2022

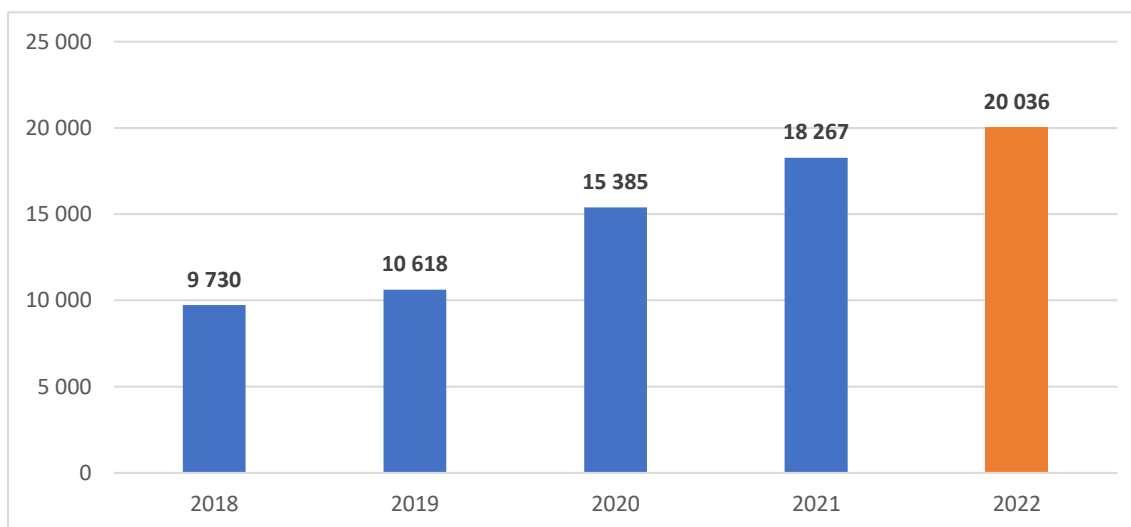
Porovnání fyzických výpůjček a zobrazených plných textů v rámci CzechELib 2017 – 2022

Počet realizovaných MVS v letech 2018 – 2022

Počet přístupů do citačního manažera CitacePRO Plus 2018 – 2022

8.2 Obrazové přílohy

Akademická knihovna na Instagramu – knižní výstavy

Den otevřených dveří

Komentované prohlídky knihovny

Kdy? 21. ledna 2022
v 9.00, 13.00, 15.00

Kde? přizemí knihovny u Infopultu

Nutná ochrana dýchacích cest
Všechné účastníky kež 2D osobní prohlídce
kontrola bezinfekčnosti

Technika
Služby
Soudovny
Katalog
E-strany
Vychytávky

Webináře k databázím

ProQuest One Literature
Vše pro výzkum a studium světové literatury na jednom místě
3. března 2022 10.00 - 10.30 hod.

ProQuest One Academic
Čtyři jedinečné multioborové zdroje v jednom rozhraní
3. března 2022 10.35 - 11.05 hod.

Registrace na semináře na : <https://bit.ly/3K7g79s>

Tisk dokumentů z vlastního počítače nebo mobilního zařízení

Jak tisknout z počítače nebo mobilního zařízení, na kterém není nainstalovaná tiskárna SafeQ?

Stáž pod křídly AKVŠ

Výjezdní porada AK JU v Poněšicích

Vánoční soutěž – Sněhulák trochu jinak

SOUTĚŽ AK JU

SNĚHULÁK TROCHU JINAK!

Přineste k nám do knihovny na informační pult Vámi ručně vyrobeného sněhuláčka. Na materiálu nezáleží.

Každého sněhuláčka vyfotíme na instagram, kde budou moci naši čtenáři rozhodnout o třech nejhezčích výrobcích svými srdíčky.

Jejich tvůrci od nás dostanou vánoční překvapení!

**SOUTĚŽ PROBÍHÁ
OD 1.12. DO 19.12**

VÁNOČNÍ DOBROČINNÁ SBÍRKA

Srdce za knihu

VĚNUJ KNÍŽKU NEBO ZA SYMBOLICKÝCH
50 Kč POŘÍDĚ KNIHU "NOVOU"

28. LISTOPADU - 21. PROSINCE 2022
V AKADEMICKÉ KNIHOVNĚ JU

CĚLÝ VÝTĚŽEK BUDE VĚNOVÁN ARPIDĚ, CENTRU
PRO REHABILITACI OSOB SE ZDRAVOTNÍM
POSTIŽENÍM, Z.Ú.

*Celkový vítěz
vánoční sbírky Srdce za knihu*

44 700 Kč